

Tase 31.12.2001

Vastaavaa	Kommentti n:o	2001 €	2000 €
1 Kulta ja kultasaamiset	1	7 766 265 040	7 040 906 565
2 Valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	2		
2.1 Saamiset IMF:ltä		72 074 161	0
2.2 Pankkitalletukset, arvopaperisijoitukset ja muut valuuttamääräiset saamiset		41 162 620 238	37 475 047 829
		41 234 694 399	37 475 047 829
3 Valuuttamääräiset saamiset euroalueelta	2	3 636 568 460	3 824 522 571
4 Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	3		
Pankkitalletukset, arvopaperisijoitukset ja lainat		391 170 869	698 252 463
5 Muut euromääräiset saamiset euroalueen luottolaitoksilta	4	0	288 143 000
6 Euromääräiset arvopaperit euroalueelta	5	4 423 742 115	3 667 731 194
7 Eurojärjestelmän sisäiset saamiset	6		
Muut saamiset eurojärjestelmän sisällä (netto)		9 697 303 920	13 080 794 017
8 Muut saamiset			
8.1 Aineellinen ja aineeton käyttöomaisuus	7.1	100 585 654	64 168 178
8.2 Muu rahoitusomaisuus	7.2	92 762 198	81 758 341
8.3 Taseen ulkopuolisten erien arvostuserot		0	251 564 471
8.4 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	7.3	620 508 777	862 316 142
8.5 Sekalaiset erät	7.4	97 569 394	3 747 484
		911 426 023	1 263 554 616
Vastaavaa yhteensä		68 061 170 826	67 338 952 255
Taseen ulkopuoliset erät:			
Euromääräiset termiinsaamiset		0	2 885 697 468

Vastattavaa	Kommentti n:o	2001 €	2000 €
1 Euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille	8	0	288 143 000
2 Euromääräiset velat muille euroalueella oleville	9	1 022 000 000	1 080 000 000
3 Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	10	271 375 580	3 421 112 123
4 Valuuttamääräiset velat euroalueelle	11	17 192 783	0
5 Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle Talletukset ja muut velat	11	5 840 349 099	4 803 381 255
6 Eurojärjestelmän sisäiset velat Valuuttavarantojen siirtoja vastaavat erät	12	40 497 150 000	39 468 950 000
7 Muut velat	13		
7.1 Siirtovelat ja saadut ennakot		1 759 319 678	1 626 022 228
7.2 Sekalaiset erät		94 122 190	52 005 650
		1 853 441 868	1 678 027 878
8 Varaukset	14	2 803 216 269	2 637 039 135
9 Arvonmuutostilit	15	9 429 002 830	7 972 626 864
10 Pääoma ja rahastot	16		
10.1 Pääoma		4 097 229 250	3 999 550 250
10.2 Rahastot		408 393 225	0
		4 505 622 475	3 999 550 250
11 Tilikauden voitto		1 821 819 922	1 990 121 750
Vastattavaa yhteensä		68 061 170 826	67 338 952 255
Taseen ulkopuoliset erät: Valuuttamääräiset termiinivelat		0	2 885 697 468

Tuloslaskelma vuodelta 2001

	Kommentti n:o	2001 €	2000 €
Korkotuotot valuuttavarannosta		1 707 431 459	2 507 164 892
Muut korkotuotot		2 271 293 068	4 657 469 867
1.1 Korkotuotot		3 978 724 527	7 164 634 759
Valuuttavarantojen siirtoihin liittyvä kansallisten keskuspankkien saamisten korko		(1 509 312 118)	(1 375 110 826)
Muut korkokulut		(1 698 022 587)	(4 375 476 075)
1.2 Korkokulut		(3 207 334 705)	(5 750 586 901)
1 Korkokate	1	771 389 822	1 414 047 858
2.1 Rahoitustoiminnan realisoituneet voitot/tappiot	2	1 351 881 733	3 352 768 266
2.2 Rahoitusomaisuuden ja arvopaperipositivoiden arvonalemmukset	3	(109 023 392)	(1 084 563)
2.3 Siirto varauksista/varauksiin valuuttakurssi- ja hintariskin varalta		109 023 392	(2 600 000 000)
2 Rahoituskate		1 351 881 733	751 683 703
3 Nettotuotot toimitusmaksuista ja palkkioista	4	298 120	673 498
4 Muut tuotot	5	1 393 851	904 158
Tuotot yhteensä		2 124 963 526	2 167 309 217
5 Henkilöstökulut	6 & 7	(97 288 818)	(80 275 827)
6 Hallinnolliset kulut	8	(185 712 394)	(82 808 524)
7 Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä		(20 142 392)	(14 103 116)
Tilikauden voitto		1 821 819 922	1 990 121 750

Frankfurt am Mainissa 12. päivänä maaliskuuta 2002

EUROOPAN KESKUSPANKKI

Willem F. Duisenberg
Pääjohtaja

Kirjanpitoperiaatteet¹

Tilinpäätöksen muoto ja esitystapa

Euroopan keskuspankin (EKP) tilinpäätöksen tarkoituksena on antaa riittävät tiedot EKP:n taloudellisesta tilasta ja sen toiminnan tuloksista. Tilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu seuraavassa selostettavia kirjanpitoperiaatteita, joiden EKP:n neuvosto on katsonut olevan keskuspankin toiminnan huomioon ottaen tarkoituksenmukaisia. Kirjanpitoperiaatteet noudattavat EKP:n perussäännön artiklaa 26.4, jossa edellytetään, että eurojärjestelmän liiketapahtumien kirjaamisessa ja raportoinnissa sovelletaan yhdenmukaistettuja sääntöjä.

Kirjanpitoperiaatteet

Tilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu seuraavia periaatteita: todellisen taloudellisen tilanteen kuvaaminen ja selkeys, varovaisuus, tilinpäätöksen jälkeisten tapahtumien huomioon ottaminen, olennaisuus, suoriteperiaate, toiminnan jatkuvuus, johdonmukaisuus ja vertailtavuus.

Kirjaamisperuste

Liiketapahtumat on kirjattu hankintahintaan. Jälkimmäiset arvopaperit, kulta ja kaikki muut ulkomaan rahan määräiset taseerät ja taseen ulkopuoliset erät arvostetaan markkinahintaan. Liiketapahtumat tase-erissä rahoitusomaisuus ja velat kirjataan taseeseen arvopäivänä.

Kulta ja valuuttamääräiset erät

Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat on tilinpäätöksessä muunnettu euroiksi käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Tuotot ja kulut on muunnettu euroiksi tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaan rahan määräisten taseerien ja taseen ulkopuolisten erien arvostus on tehty valuuttakohtaisesti.

Ulkomaan rahan määräisten saamisten ja velkojen arvostus markkinahintaan käsitellään erillään valuuttojen markkinakurssiarvostuksesta.

Hinta- ja kurssimuutoksista johtuvat kullan arvostuserot on käsitelty yhtenä eränä. Kulta on arvostettu kultaunssin euromääräiseen hintaan, joka on johdettu euron dollarikursista 28.12.2001.

Arvopaperit

Kaikki jälkimmäiset arvopaperit ja vastaavat saamiset on arvostettu tilinpäätöspäivän keskihintaan. Vuonna 2001 arvostuksessa on käytetty vuoden 2001 joulukuun 28. päivän keskihintaa. Ei-jälkimmäiset arvopaperit on arvostettu hankintahintaan.

Tuloslaskelmaan kirjaamisen periaatteet

Tuotot ja kulut kirjataan suoriteperiaatteella. Realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan. Hankintahinnan laskemiseksi käytetään päivittäisen nettokeskihinnan menetelmää. Jos jostakin erästä kirjataan tilinpäätökseen realisoitumattomia tappioita, erän nettokeskihintaa pienennetään vuoden lopun valuuttakurssin ja/tai markkinahinnan mukaisesti.

Realisoitumattomia voittoja ei kirjata tuotoiksi vaan siirretään suoraan taseen arvomuutostilille.

Realisoitumattomat tappiot kirjataan tuloslaskelmaan, jos ne ylittävät aiemmat vastaavalle arvomuutostilille kirjatut arvostusvoitot. Tiettyyn arvopaperiin tai valuuttaan tai kultaan liittyviä realisoitumattomia tappioita ei voi kattaa toisiin arvopapereihin tai valuuttoihin tai kultaan liittyvillä realisoitumattomilla voitoilla.

¹ EKP:n tilinpäätöksen perusteet on määrätty yksityiskohtaisesti EKP:n neuvoston 12.12.2000 tekemässä päätöksessä (EKP/2000/16), EYVL L 33, 2.2.2001.

Arvopaperien hankinnan yhteydessä syntyvät preemiot ja diskontot lasketaan ja kirjataan korkotuottoina ja jaksotetaan arvopaperien jäljellä olevalle juoksuajalle.

Reposopimukset

Arvopapereiden takaisinostosopimukset eli reposopimukset kirjataan taseeseen vakuudellisina talletuksina vastattavaa-puolelle. Taseessa ovat talletukset ja niiden vakuutena käytettyjen arvopapereiden arvo. Reposopimuksilla myydyt arvopaperit jäävät EKP:n taseeseen, ja niitä käsitellään ikään kuin ne sisältyisivät edelleen siihen arvopaperisalkkuun, josta ne myytiin. Reposopimuksilla, jotka koskevat ulkomaan rahan määräisiä arvopapereita, ei ole vaikutusta valuuttaposition nettokeskihintaan.

Arvopapereiden takaisinmyyntisitoumukset eli käänteiset reposopimukset kirjataan taseen vastaavaa-puolelle vakuudellisina luottoina luoton nimellisarvoon. Tällaisiin sopimuksiin hankittuja arvopapereita ei arvosteta markkinahintaan.

Automaattiseen arvopapereiden lainausohjelmaan liittyvät takaisinostosopimukset ja käänteiset reposopimukset (myös arvopaperilainaukset) kirjataan taseeseen vaikuttavina vain silloin, kun kyseessä ovat transaktiot, joissa lainanottaja antaa vakuuden käteisenä rahana operaation juoksuajaksi. Vuonna 2001 EKP ei saanut vakuuksia käteisenä rahana tällaisen operaation juoksuajaksi.

Taseen ulkopuoliset erät

Valuuttainstrumentit eli valuuttatermiinit, valuutanvaihtosopimusten termiinipäät ja muut instrumentit, joihin liittyy valuutanvaihto tulevaisuudessa, luetaan nettovaluuttaposition valuuttakurssivoittoja ja -tappioita laskettaessa. Korkoinstrumentit arvostetaan instrumenttilajeittain ja niitä käsitellään samalla tavalla kuin arvopapereita. Valuutanvaihtosopimusten termiinipositio arvostetaan samanaikaisesti avistaposition kanssa. Arvostuseroja ei siis synny, koska sekä vastaanotet-

tu valuutta että palautettava valuutta arvostetaan samaan euron markkinakurssiin. Taseen ulkopuolisista eristä aiheutuneita voittoja ja tappioita käsitellään samalla tavalla kuin taseessa olevista eristä aiheutuneita voittoja ja tappioita.

Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Jos tilinpäätöspäivän jälkeen mutta ennen päivää, jolloin EKP:n neuvosto hyväksyy tilinpäätöksen, tapahtuu jotakin, joka vaikuttaa olennaisesti saamisten ja velkojen arvoon tilinpäätöspäivänä, on tätä arvoa muutettava näiden tapahtumien perusteella.

EKPJ:n sisäiset saamiset ja velat

EKPJ:n sisäiset tapahtumat ovat EU-maiden keskuspankkien välisiä. Näitä tapahtumia käsitellään ensisijaisesti TARGET-järjestelmässä², ja niistä syntyy kahdenvälisiä saamisia ja velkoja TARGET-järjestelmään osallistuvien EU:n keskuspankkien toisilleen pitämällä tileillä. Nämä kahdenväliset saamiset ja velat nettoutetaan päivittäin niin, että EKP asettuu tapahtumassa kummankin osapuolen vastapuoleksi (novaatio). Tämän jälkeen kullekin kansalliselle keskuspankille jää vain yksi nettopositio ja vain EKP:hen nähden. Tämä EKP:n kirjanpidossa oleva positio on kunkin kansallisen keskuspankin nettosaaminen tai -velka muuhun EKPJ:hin nähden.

Euroalueen kansallisten keskuspankkien EKP:hen kohdistuvia saamisia ja velkoja (lukuun ottamatta EKP:n pääomaa sekä saamisia, jotka liittyvät valuuttavarantojen siirtoon EKP:lle) nimitetään eurojärjestelmän sisäisiksi saamisiksi ja veloiksi. Ne esitetään EKP:n taseessa yhtenä nettomääräisenä saamisena tai velkana.

² TARGET-järjestelmä (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system) on Euroopan laajuisen automatisoitu reaaliaikainen bruttomaksujärjestelmä (ks. myös luku VII).

Euroalueen ulkopuolisten EU-maiden kansallisten keskuspankkien EKP:hen kohdistuvat saamiset ja velat esitetään erässä "Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle".

Aineellisen ja aineettoman käyttöomaisuuden käsittely

Aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan hankintahintaan poistot vähennettyinä. Poistot on laskettu tasapoistomenetelmällä. Tasapoistot tehdään käyttöomaisuuden odotettuna käyttöaikana siten, että ne aloitetaan hankintaa seuraavan vuosineljänneksen alusta. Käyttöajat ovat seuraavat:

- ATK-laitteet ja ohjelmistot sekä moottori-ajoneuvot: 4 vuotta
- koneet, kalusteet ja rakennelmat: 10 vuotta
- rakennukset ja aktivoidut peruseräparannuskustannukset: 25 vuotta.

Käyttöomaisuus, jonka arvo on alle 10 000 euroa, poistetaan hankintavuonna.

EKP:n eläkejärjestelmä

EKP:llä on maksuperusteinen eläkejärjestelmä. Eläkejärjestelmässä olevia varoja käytetään ainoastaan eläkejärjestelmään kuuluvien ja heidän perheenjäsentensä eläke-etuuksiin, ja ne sisältyvät EKP:n taseessa omana taseeräänään muihin saamisiin. Eläkerahastossa olevien varojen arvostusvoitot ja -tappiot kirjataan eläkejärjestelmän tuotoiksi ja kuluiksi sinä vuonna, jona ne syntyvät. Etuuksilla, jotka suoritetaan EKP:n eläkemaksuista koostuvalta korvaustililtä (core benefit account), on vähimmäistakuut, joiden tarkoituksena on varmistaa ennalta määrättyjen etuuksien maksaminen.

Kreikan liittyminen euroalueeseen

Kreikan liittyttyä euroalueeseen 1.1.2001 toteutettiin seuraavat toimet:³

- Kreikan keskuspankki siirsi EKP:lle maksamatta olleet 95 % merkitsemästään EKP:n pääomaosuudesta eli 97 679 000 euroa liitettäväksi jo maksettuun 5 prosentin osuuteen.
- Kreikan keskuspankki siirsi 2.–5.1.2001 EKP:lle valuuttavarantoaan 1 278 260 161⁴ euron arvosta EKP:n perussäännön artiklan 30.1 mukaisesti. Siirretty valuuttavaranto koostui kullasta, Yhdysvaltain dollareista ja Japanin jeneistä. Kutakin näistä Kreikka siirsi samassa suhteessa kuin muut euroalueen keskuspankit siirsivät EKP:lle varannoistaan vuoden 1999 alussa. Valuuttoina maksettava osuus suoritettiin käteisenä rahana ja arvopapereina. Kreikan keskuspankkia hyvitetiin sen jälkeen EKP:hen kohdistuvilla saamisilla, jotka vastasivat maksetun pääoman ja siirretyn valuuttavarannon määrää.
- Euron arvon heikkeneminen etenkin suhteessa Yhdysvaltain dollariin merkitsi, että Kreikan keskuspankin siirtämän valuuttavarannon euromääräinen arvo laskettuna 29.12.2000 kurssin mukaan oli suurempi kuin siinä tapauksessa, että Kreikan keskuspankki olisi siirtänyt varannon samaan aikaan kuin muut euroalueen keskuspankit vuonna 1999. Jos Kreikan keskuspankkia olisi hyvitetty 1 278 260 161 euron suuruisilla saamisilla, tämä olisi merkinnyt, että sillä olisi ollut suurempi osuus kaikista euroalueen keskuspankkien EKP:hen kohdistuvista saamisista kuin sen osuus EKP:n pääomasta olisi edellyttänyt. Tämän vuoksi saamiset pienennettiin Kreikan keskuspankin kanssa tehdyllä sopimuksella 1 028 200 000 euroksi, jotta Kreikan keskuspankin saamiset EKP:ltä vastaisivat sen osuutta EKP:n pääomasta.
- Oikaistujen saamisten ja siirretyn varannon välinen ero kirjattiin osaksi Kreikan

3 EU:n neuvoston 19.6.2000 tekemä päätös (2000/427/EY) perustamissopimuksen artiklan 122 kohdan 2 mukaisesti "yhdenäisvaluutan käyttöönottamisesta Kreikassa 1 päivänä tammikuuta 2001" sekä EKP:n perussäännön artikla 49 ja säädökset, jotka EKP:n neuvosto antoi tämän artiklan nojalla 16.11.2000.

4 Tämä luku määriteltiin kertomalla EKP:lle jo siirretyn varannon euromääräinen arvo (29.12.2000 kurssin mukaan) Kreikan keskuspankin merkitsemien osuuksien määrän ja muiden kansallisten keskuspankkien (joita ei koske poikkeus) jo maksamien osuuksien määrän suhteella.

keskuspankin suorittamaa EKP:n pääoman sekä varanto- ja varausosuuksien maksamista EKP:n perussäännön artiklan 49.2 mukaisesti. Nämä Kreikan keskuspankin maksamat osuudet olivat yhteensä 285 794 874 euroa, ja ne voidaan eritellä seuraavasti:

Kreikan keskuspankin EKPJ:n perussäännön artiklan 49.2 nojalla maksamat osuudet

EKP:n varaukset ja rahastot	Määrä €	Taseen kommentti
Erityinen varaus valuuttakurssi- ja korkoriskiä varten	67 732 230	14
Arvonmuutostilit	207 693 768	15
Yleisrahastoon	10 368 876	16
Yhteensä	285 794 874	

Maksamatta oleva määrä, 35 734 713 euroa, maksettiin 30. maaliskuuta 2001, kun EKP:n tilinpäätös vuodelta 2000 oli hyväksytty.

Muut seikat

EKP:n johtokunnan kanta on, että kun EKP:n asema keskuspankkina otetaan huomioon, sen kassavirtalaskelman julkaiseminen ei antaisi tilinpäätöksen lukijoille oleellista lisätietoa.

EKPJ:n perussäännön artiklan 27 mukaisesti ja EKP:n neuvoston suosituksesta Euroopan unionin neuvosto on hyväksynyt PricewaterhouseCoopers GmbH:n nimittämisen EKP:n ulkopuoliseksi tilintarkastajaksi.

Taseen kommentit

1 Kulta ja kultasaamiset

EKP:llä on 24,7 miljoonaa unssia kulta (24 miljoonaa unssia vuonna 2000). Kulta ei myyty eikä ostettu vuonna 2001. Erän arvon kasvaminen taseessa johtuu arvostusmuutoksista sekä kullasta, jonka Kreikan keskuspankki siirsi EKPJ:n perussäännön artiklan 30.1 nojalla (ks. kirjanpitoperiaatteiden kohdat "Kulta ja valuuttamääräiset erät" sekä "Kreikan liittyminen euroalueeseen").

2 Valuuttamääräiset saamiset euroalueelta ja euroalueen ulkopuolelta

2.1 Saamiset IMF:ltä

Saamiset ovat EKP:n erityisiä nosto-oikeuksia Kansainvälisessä valuuttarahastossa (IMF) 31.12.2001. Vuonna 2001 EKP päätti perustaa IMF:n kanssa kaksisuuntaisen erityisten nosto-oikeuksien osto- ja myyntijärjestelyn. Sen mukaan IMF:llä on valtuudet järjestää EKP:n puolesta erityisten nosto-oikeuksien ja euron välisiä kauppvoja nosto-oikeuksien määrälle asetettujen vähimmäis- ja enimmäisrajojen mukaisesti.

Erityinen nosto-oikeus määritellään valuuttakorin perusteella. Sen arvo on neljän tärkeimmän valuutan (Yhdysvaltain dollari, Englannin punta, Japanin jeni ja euro) vaihtokurssien painotettu summa. Erityisiä nosto-oikeuksia käsitellään kirjanpidossa valuuttamääräisinä saamisina (ks. kirjanpitoperiaatteiden kohta "Kulta ja valuuttamääräiset erät").

2.2 Pankkitalletukset, arvopaperisijoitukset ja muut valuuttamääräiset saamiset Valuuttamääräiset saamiset euroalueelta

Tase-erässä ovat talletukset ulkomaisissa pankeissa, myönnetyt valuuttamääräiset luotot ja Yhdysvaltain dollarin ja Japanin jenin määräiset arvopaperisijoitukset.

3 Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta

Nämä saamiset koostuivat 31.12.2001 pankkitalletuksista euroalueen ulkopuolelle.

4 Muut euromääräiset saamiset euroalueen luottolaitoksilta

Lukuun ottamatta automaattiseen arvopapereiden lainausohjelmaan liittyneitä transaktioita (ks. kommentti 18), EKP:llä ei 31.12.2001 ollut sen omien varojen hoitoon liittyviä avoimia käänteisiä reposopimuksia euroalueen luottolaitosten kanssa.

5 Euromääräiset arvopaperit euroalueelta

Erä käsittää euroalueen tiettyjen, luottokelpoisuudeltaan erittäin hyvien liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemia jälkimarkkinakelpoisia velkapapereita.

6 Eurojärjestelmän sisäiset saamiset

Tämä erä sisältää pääasiassa euroalueen kansallisten keskuspankkien TARGET-maksuihin liittyvien saamisten ja velkojen erotuksen (ks. kirjanpitoperiaatteiden kohta "EKPJ:n sisäiset saamiset ja velat").

	2001 €	2000 €
TARGET-maksuihin liittyvät saamiset euroalueen keskuspankeilta	66 908 187 928	59 010 910 157
TARGET-maksuihin liittyvät velat euroalueen keskuspankeille	(57 210 884 008)	(45 930 059 415)
Nettosaamiset/ -velat	9 697 303 920	13 080 850 742

7 Muut saamiset

7.1 Aineellinen ja aineeton käyttöomaisuus

Käyttöomaisuuteen sisältyivät 31.12.2001 seuraavat pääerät:

	Kirjanpitoarvo (netto) 31. 12. 2001 €	Kirjanpitoarvo (netto) 31. 12. 2000 €
Maa-alueet ja rakennukset	39 288 068	1 305 097
ATK-laitteet	28 703 744	21 042 849
Koneet, kalusteet, rakennelmat ja moottoriajoneuvot	4 492 005	4 852 047
Rakenteilla oleva omaisuus	8 077 125	21 691 248
Muu käyttöomaisuus	20 024 712	15 276 937
Yhteensä	100 585 654	64 168 178

Suurin käyttöomaisuuden lisäys erässä "Maa-alueet ja rakennukset" liittyy EKP:n rinnakkaistoimipaikan Eurotheumin aktivoituihin rakentamiskustannuksiin, siirtoihin erästä "Rakenteilla oleva omaisuus" sen jälkeen, kun omaisuus oli otettu käyttöön, sekä EKP:n pääjohtajan virka-asunnon hankkimiseen.

7.2 Muu rahoitusomaisuus

Muuhun rahoitusomaisuuteen kuuluvat seuraavat pääerät.

- (a) EKP:n eläkerahaston sijoitukset, jotka oli arvostettu 53,9 miljoonaan euroon (42,9 miljoonaa euroa vuonna 2000). Sijoitukset on tehty EKP:n ja EKP:n henkilöstön maksamista eläkemaksuista 31.12.2001 saakka kertyneillä varoilla, ja niitä hallinnoi ulkopuolinen rahastonhoitaja. EKP:n ja eläkejärjestelmään kuuluvan henkilöstön säännölliset eläkemaksut on sijoitettu kuukausittain. Eläkejärjestelmän varoja käsitellään omana tase-eränään erillään EKP:n muusta rahoitusomaisuudesta, eivätkä niistä kertyneet nettotuotot ole EKP:n tuottoja vaan ne sijoitetaan uudel-

leen eläkerahastoon odottamaan eläkkeiden maksamista. Eläkerahaston arvo on sen rahastonhoitajan vuoden lopun markkinahintojen perusteella tekemän arvostuksen mukainen.

- (b) EKP:llä on 3 000 Kansainvälisen järjestelypankin osaketta. Osakkeet on kirjattu taseeseen hankintahintaan, 38,5 milj. euroa.

7.3 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

Tähän erään sisältyy pääasiassa arvopapereiden ja muun rahoitusomaisuuden kertyneitä korkoja.

7.4 Sekalaiset erät

Sekalaisten erien lisäys vuonna 2001 johtuu lähinnä aktivoiduista setelien tuotantokustannuksista, jotka liittyivät eurosetelien varmuusvaraston tuottamiseen eurojärjestelmää varten. EKP on ottanut nämä kustannukset kantakseen siksi, kunnes varasto jaetaan kansallisille keskuspankeille hankintahintaan.

Erään sisältyy myös saaminen Saksan liittovaltion valtiovarainministeriöltä. Saaminen perustuu hyvitetäviin arvonlisäveroihin ja muihin välillisiin veroihin. Nämä verot on maksettava takaisin Euroopan yhteisöjen erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan artiklan 3 ehtojen mukaisesti; pöytäkirjaa sovelletaan EKP:hen EKP:n perussäännön artiklan 40 nojalla.

8 Euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille

Lukuun ottamatta automaattiseen arvopapereiden lainausohjelmaan liittyneitä transaktioita (ks. kommentti 18), EKP:llä ei 31.12.2001 ollut sen omien varojen hoitoon liittyviä avoimia reposopimuksia euroalueen luottolaitosten kanssa.

9 Euromääräiset velat muille euroalueella oleville

Tähän erään sisältyy Euro Banking Associationin (EBA) jäsenpankkien talletuksia, joita käytetään TARGET-järjestelmän kautta maksettujen EBA:n maksujen vakuutena EKP:lle.

10 Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle

Tase-erä sisältää pääasiassa TARGET-maksuihin liittyviä euroalueen ulkopuolisten EU-maiden keskuspankkien saamia EKP:ltä (ks. kirjanpitoperiaatteiden kohta "EKP:n sisäiset saamiset ja velat").

11 Valuuttamääräiset velat euroalueelle ja euroalueen ulkopuolelle

Erä sisältää EKP:n valuuttavarannon hoidon yhteydessä euroalueella ja alueen ulkopuolella olevien kanssa tehtyihin reposopimuksiin perustuvia velkoja.

12 Eurojärjestelmän sisäiset velat

Erään sisältyvät EKP:lle siirrettyihin varantoihin perustuvat velat euroalueen keskuspankeille. Alkuperäisten velkojen eurovasta-arvo on kiinteä ja perustuu varantojen arvoon siirtohetkellä. Veloille maksetaan eurojärjestelmän lyhytaikaisten rahoitusoperaatioiden korkoihin perustuvaa korkoa, lukuun ottamatta kultaa, jolle ei makseta korkoa (ks. tuloslaskelman kommentti 1). Velkojen kokonaismäärän kasvu johtuu Kreikan keskuspankin vuoden 2001 alussa siirtämästä varannosta (ks. kirjanpitoperiaatteiden kohta "Kreikan liittyminen euroalueeseen").

	Jakoperuste	
	%	€
Belgian keskuspankki	2,8658	1 432 900 000
Saksan keskuspankki	24,4935	12 246 750 000
Kreikan keskuspankki	2,0564	1 028 200 000
Espanjan keskuspankki	8,8935	4 446 750 000
Ranskan keskuspankki	16,8337	8 416 850 000
Irlannin keskuspankki	0,8496	424 800 000
Italian keskuspankki	14,8950	7 447 500 000
Luxemburgin keskuspankki	0,1492	74 600 000
Alankomaiden keskuspankki	4,2780	2 139 000 000
Itävallan keskuspankki	2,3594	1 179 700 000
Portugalin keskuspankki	1,9232	961 600 000
Suomen Pankki	1,3970	698 500 000
Yhteensä	80,9943	40 497 150 000

13 Muut velat

Tämä erä sisältää pääasiassa valuuttavarantojen siirrosta kansallisille keskuspankeille syntyneiden saamisten korkoja (ks. kommentti 12). Erä sisältää myös eläkerahastoon liittyvät EKP:n velat, 53,9 miljoonaa euroa (42,9 miljoonaa euroa vuonna 2000), sekä muut siirtovelat.

14 Varaukset

EKP:hen kohdistuva huomattava valuuttakurssi- ja korkoriski sekä EKP:n arvomuutosrahastojen koko huomioon ottaen pidettiin taroituksenmukaisena luoda näitä riskejä varten 2 600 miljoonan euron suuruinen erityisvaraus 31.12.2000. EKP:n perussääntönsä artiklan 49.2 mukaisesti myös Kreikan keskuspankki maksoi 67,7 miljoonaa euroa osuutenaan tästä varauksesta (ks. kirjanpitoperiaatteiden kohta "Kreikan liittyminen euroalueeseen"). Varauksen tarvetta tarkistetaan vuosittain.

Erään sisältyy myös hyödyke- ja palvelukuluihin liittyviä hallinnollisia varauksia. Koska EKP vuonna 2001 ilmoitti aikovansa hankkia tontin Frankfurt am Mainin kaupungista pysyvän toimipaikan rakentamista varten, oli taroituksenmukaista tehdä riittävän suuri varaus, joka kattaa vuokrasopimukseen sisältyvän vel-

voitteen saattaa nykyiset toimitilat alkuperäiseen kuntoon niiden tyhjentämisen jälkeen.

15 Arvonmuutostilit

Arvonmuutostilit sisältävät saamisista ja veloista kirjatusta realisoitumattomista voitoista kertyneet arvostusrahastot. Eriin sisältyvät EKP:n perussäännön artiklaan 49.2 perustuvat Kreikan keskuspankin maksamat osuudet (ks. kirjanpitoperiaatteiden kohta "Kreikan liittyminen euroalueeseen").

	2001 €	2000 €
Kulta	1 691 913 278	1 120 787 564
Valuutat	7 428 130 700	6 228 835 267
Arvopaperit	308 958 852	623 004 033
Yhteensä	9 429 002 830	7 972 626 864

16 Pääoma ja rahastot

Pääoma

Euroalueen kansallisten keskuspankkien kokonaan maksamat osuudet EKP:n 5 miljardin euron suuruisesta pääomasta ovat yhteensä 4 049 715 000 euroa ja jakautuvat seuraavasti:

	Jakoperuste	
	%	€
Belgian keskuspankki	2,8658	143 290 000
Saksan keskuspankki	24,4935	1 224 675 000
Kreikan keskuspankki	2,0564	102 820 000
Espanjan keskuspankki	8,8935	444 675 000
Ranskan keskuspankki	16,8337	841 685 000
Irlannin keskuspankki	0,8496	42 480 000
Italian keskuspankki	14,8950	744 750 000
Luxemburgin keskuspankki	0,1492	7 460 000
Alankomaiden keskuspankki	4,2780	213 900 000
Itävallan keskuspankki	2,3594	117 970 000
Portugalin keskuspankki	1,9232	96 160 000
Suomen Pankki	1,3970	69 850 000
Yhteensä	80,9943	4 049 715 000

Euroalueeseen kuulumattomien maiden kansallisten keskuspankkien osuudet, jotka vas-

taavat 5:tä prosenttia määrästä, joka näiden keskuspankkien pitäisi maksaa, jos maat osallistuisivat rahaliittoon, ovat yhteensä 47 514 250 euroa ja jakaantuvat seuraavasti:

	Jakoperuste	
	%	€
Tanskan keskuspankki	1,6709	4 177 250
Ruotsin keskuspankki	2,6537	6 634 250
Englannin pankki	14,6811	36 702 750
Yhteensä	19,0057	47 514 250

Nämä määrät ovat keskuspankkien maksuosuuksia EKP:n toimintakuluista, jotka aiheutuvat euroalueen ulkopuolisten maiden kansallisia keskuspankkeja varten suoritetuista tehtävistä. Ennen kuin euroalueeseen kuulumattomien maiden kansalliset keskuspankit liittyvät eurojärjestelmään, niiden ei tarvitse maksaa merkitystä pääomasta mitään muita osuuksia kuin jo päätetyt määrät. Näillä keskuspankeilla ei ole oikeutta saada osuutta EKP:n jakokelpoisesta voitosta, eikä niillä myöskään ole velvollisuutta kattaa EKP:n mahdollisia tappioita.

Rahastot

EKP:n perussäännön artiklan 33 ja EKP:n neuvoston 29.3.2001 tekemän päätöksen mukaisesti EKP:n nettovoitosta vuodelta 2000 siirrettiin 398 miljoonaa euroa yleisrahastoon. Loput 10,4 miljoonaa euroa liittyvät Kreikan keskuspankin maksamaan osuuteen EKP:n rahastoista EKP:n perussäännön artiklan 49.2. mukaisesti (ks. kirjanpitoperiaatteiden kohta "Kreikan liittyminen euroalueeseen").

17 Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

EKP:n neuvosto päätti, että euroseteleiden liikkeeseenlaskijoita 1.1.2002 alkaen ovat EKP ja euroalueen 12 keskuspankkia, jotka yhdessä muodostavat eurojärjestelmän.⁵ EKP:n osuus vuodesta 2002 lähtien liikkeessä ole-

⁵ EKP:n päätös 6.12.2001 euroseteleiden liikkeeseenlaskusta (EKP/2001/115), EYVL L 337, 20.12.2001, s. 52–54.

vien euroseteleiden kokonaismäärästä on 8 %, ja 12 kansallista keskuspankkia laskevat liikkeeseen loput 92 %.

EKP:n osuutta liikkeeseen laskettujen euroseteleiden kokonaismäärästä vastaavat sen saamiset kansallisilta keskuspankeilta, jotka hoitavat EKP:n seteleiden fyysisen liikkeeseenlaskun. Nämä saamiset, jotka ovat korollisia⁶, jaetaan kansallisten keskuspankkien kesken suhteessa niiden osuuksiin EKP:n pääomasta.

18 Automaattinen arvopapereiden lainausohjelma

Osana omien varojen hoitoa EKP teki vuonna 2001 sopimuksen automaattisesta arvopapereiden lainausohjelmasta. Sen mukaan nimetty arvopapereiden lainaaja suorittaa EKP:n puolesta arvopapereiden lainastransaktioita EKP:n hyväksymien ja nimeämien vasta-

puolten kanssa. Sopimuksen perusteella 31.12.2001 oli avoinna reposopimukseen ja käänteisiin reposopimukseen perustuvia transaktioita, kukin arvoltaan 1,6 miljardia euroa (ks. kirjanpitoperiaatteiden kohta "Reposopimukset").

19 Taseen ulkopuoliset erät

Valuuttaswapeista johtuneet 31.12.2000 avoinna olleet termiinsaamiset ja -velat realisoitiin vuonna 2001.

Eräntymättömiä vastuusitoumuksia ei ollut 31.12.2001.

---

⁶ EKP:n päätös 6.12.2001 rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden kansallisten keskuspankkien rahoitustulon jakamisesta tilikaudesta 2002 alkaen (EKP/2001/116), EYVL L 337, 20.12.2001, s. 55–61.

Tuloslaskelman kommentit

I Korkokate

Tähän erään sisältyy valuuttamääräisistä saamisista ja veloista, TARGET-maksuihin liittyvistä saamisista ja veloista sekä muista euro-määräisistä saamisista ja veloista kertyneiden korkotuottojen ja -kulujen erotus. EKP:n makamat korot kansallisten keskuspankkien saamisille, jotka perustuvat valuuttavarantojen siirtoon EKP:n perussäännön artiklan 30.1 nojalla, on ilmoitettu erikseen.

Tuloslaskelmassa esitetyistä valuuttavarannon korkotuotoista on vähennetty valuuttavarantovelkojen korkokulut seuraavasti:

	2001 €	2000 €
Korkotuotot valuuttavarannosta (brutto)	1 851 694 324	2 734 740 519
Korkokulut valuuttavarantovelosta	(144 262 865)	(227 575 627)
Korkotuotot valuuttavarannosta (netto)	1 707 431 459	2 507 164 892

Korkokatteen pieneneminen vuoden 2000 korkokatteesta johtuu pääasiassa Yhdysvaltain dollarin määräisten saamisten aiempaa pienemmästä korkotuotosta. Tätä vaikutusta vähensi osaksi se, että TARGET-saldoihin liittyvät korkotuotot olivat vuonna 2001 suuremmat kuin vuonna 2000.

Erät "Muut korkotuotot" ja "Muut korkokulut" olivat vuonna 2001 edellisvuotista pienemmät lähinnä siksi, että TARGET-maksuihin liittyviä kahdenvälisiä saamisja velkoja alettiin nettouttaa 30.11.2000. Kaikki TARGET-maksuihin liittyvät kahdenväliset saamiset ja velat EU-maiden kansallisten keskuspankkien ja EKP:n välillä nettoutetaan päivittäin päivän päätyttyä siten, että EKP asettuu tapahtumassa kummankin osapuolen vastapuoleksi (novaatio). Tämän jälkeen kullekin kansalliselle keskuspankille jää vain yksi nettopositio ja vain EKP:hen nähden (ks. kirjan-

pitoperiaatteiden kohta "EKP:n sisäiset saamiset ja velat").

2 Rahoitustoiminnan realisoituneet voitot/tappiot

Realisoituneita nettovoittoja saatiin pääasiassa tavanomaiseen salkunhoitoon liittyvistä arvopaperien myynneistä. Nämä voitot olivat pienemmät kuin vuonna 2000 lähinnä siksi, että EKP:n intervenoinnista valuuttamarkkinoilla realisoitui vuonna 2000 huomattavia voittoja. Vuonna 2000 erään sisältyivät myös vuoden 1999 alusta kertyneiden valuuttamääräisten erien tuotot. Vuonna 2001 ei tehty valuuttamarkkinainterventioita, eikä kertyneitä valuuttamääräisiä tuottoeräitä myyty.

3 Rahoitusomaisuuden ja arvopaperipositioiden arvonalennukset

Arvonalennukset johtuvat miltei kokonaan siitä, että yksittäisten taseessa olevien arvopapereiden hankintahintaa alennettiin markkinahintaan 31.12.2001, koska näiden arvopapereiden hinnat olivat laskeneet vuoden 2001 jälkipuoliskolla (ks. kirjanpitoperiaatteiden kohta "Tuloslaskelmaan kirjaamisen periaatteet").

4 Nettotuotot toimitusmaksuista ja palkkioista

Tämä erä sisältää seuraavat tuotot ja kulut. Tuottoja syntyi sakkokoroista, joita perittiin vähimmäisvarantovelvoitteensa laiminlyöneitä luottolaitoksilta.

	2001 €	2000 €
Tuotot toimitusmaksuista ja palkkioista	931 206	1 296 112
Toimitusmaksu- ja palkkiokulut	(633 086)	(622 614)
Nettotuotot toimitusmaksuista ja palkkioista	298 120	673 498

5 Muut tuotot

Muita sekalaisia tuottoja kertyi tilivuonna pääasiassa käyttämättömien hallinnollisten varausten siirtämisestä tuloslaskelmaan.

6 Henkilöstökulut

Tämä erä sisältää palkkoja ja palkkioita, joiden määrä oli 82 miljoonaa euroa (vuonna 2000 vastaava luku oli 67 miljoonaa euroa), työnantajan eläkemaksuja EKP:n eläkejärjestelmään sekä työnantajan sairaus- ja tapaturmavakuutusmaksuja. EKP:n johtokunnan palkat olivat yhteensä 1,9 miljoonaa euroa (1,8 miljoonaa euroa vuonna 2000). Tilivuoden aikana ei maksettu eläkkeitä entisille johtokunnan jäsenille tai heidän perheenjäsenilleen. Henkilöstön palkat ja palkkiot, mukaan lukien johdon palkat ja palkkiot, perustuvat pääpiirteissään Euroopan yhteisöjen palkkausjärjestelmään ja ovat siihen verrattavissa.

Vuoden 2001 lopussa EKP:n palveluksessa oli 1 043 henkilöä, joista 75 oli esimiestehtävissä. Vuonna 2001 EKP:n palveluksessa oli keskimäärin 997 henkeä, kun vastaava määrä vuonna 2000 oli ollut 823 henkeä. Vuoden aikana otettiin palvelukseen 176 uutta työntekijää ja 74 työntekijää erosi palveluksesta.

7 EKP:n eläkejärjestelmä

EKP:n eläkejärjestelmän säännöt edellyttävät, että eläkevastuu arvioidaan vakuutusmatemaattisesti kerran kolmessa vuodessa. Vi-

meksi vakuutusmatemaattinen arvio tehtiin 31.12.2000 ja siinä käytettiin menetelmää, jonka mukaan eläkevastuun tulee vastata vähintään kertakorvauksia, joita eläkejärjestelmän jäsenille olisi maksettava heidän erotessaan palveluksesta.

Auktorisoitu aktuaari arvioi eläkevastuun. EKP:n eläkevastuu, mukaan lukien työkyvyttömyydestä johtuvat ja eläkkeelle jäämisen jälkehen maksettavat etuudet, oli yhteensä 14,9 miljoonaa euroa (13,1 miljoonaa euroa vuonna 2000). Tähän määrään sisältyi 0,7 miljoonan euron suuruinen varaus johtokunnan jäsenille maksettavia eläkkeitä varten (vuonna 2000 vastaava luku oli 0,6 miljoonaa euroa). Tulevaisuudessa EKP:n on maksettava eläkejärjestelmään 16,5 % koko henkilöstön eläkkeeseen oikeuttavista ansioista.

8 Hallinnolliset kulut

Tämä erä sisältää toimitilojen vuokrat ja kunnossapidon, hyödykkeet ja kalusteet, jotka eivät ole pääoman luonteisia, asiantuntijoiden palkkiot ja muut palvelut sekä tarvikkeet. Erään kuuluvat niin ikään henkilöstön rekrytoimisesta, muuttamisesta, uuteen toimipaikkaan ja asuinpaikkaan sijoittamisesta sekä kouluttamisesta aiheutuneet kulut.

Hallinnollisten kulujen kasvu johtuu pääasiassa EKP:n rinnakkaistoimipaikkaan Eurotheumiin liittyvien toimintakulujen lisäyksestä sekä entistä suuremmista konsulttipalkkioista, joita maksettiin lähinnä Euro 2002 -tiedotuskampanjan valmistelun yhteydessä.

Euroopan keskuspankin pääjohtaja
ja neuvosto

Frankfurt am Main

Olemme tarkastaneet oheisen Euroopan keskuspankin tilinpäätöksen 31. päivästä joulukuuta 2001. Euroopan keskuspankin johtokunta on vastuussa tilinpäätöksen laatimisesta. Meidän velvollisuutemme on tilintarkastuksemme perusteella muodostaa riippumaton mielipide tästä tilinpäätöksestä ja ilmoittaa mielipiteemme teille.

Tilintarkastus on tehty kansainvälisen tilintarkastuskäytännön mukaisesti. Tilintarkastus on suoritettu tutkimalla olennaiset liiketapahtumat tositteineen riittävän laajasti. Tilintarkastukseen sisältyy myös arviointi tilinpäätöstä laadittaessa tehdyistä merkittävistä arvioinneista ja harkinnoista sekä siitä, ovatko tilinpäätöksen perusteet Euroopan keskuspankin olosuhteet huomioon ottaen sopivat ja asianmukaisesti selostetut.

Mielestämme tämä tilinpäätös, jonka laatimisessa käytetyt tilinpäätöksen perusteet on selostettu Euroopan keskuspankin tilinpäätöksen kommenttien alkuosassa, antaa riittävät ja oikeat tiedot Euroopan keskuspankin taloudellisesta tilasta 31.12.2001 ja sen toiminnan tuloksista tuolloin päättyneenä vuonna.

Frankfurt am Mainissa 13. päivänä maaliskuuta 2002

PricewaterhouseCoopers

GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

[allekirjoitus]
(Wagener)
Wirtschaftsprüfer

[allekirjoitus]
(Kern)
Wirtschaftsprüfer

Selvitys voitonjaosta

Tämä selvitys ei ole osa EKP:n tilinpäätöstä vuodelta 2001. Se julkaistaan vuosikertomuksessa vain lisätietona.

Voitonjako

EKPJ:n perussäännön artiklan 33 mukaan EKP:n nettovoitto siirretään seuraavalla tavalla:

- EKP:n neuvoston vahvistama määrä, joka saa olla enintään 20 % nettovoitosta, siirretään yleisrahastoon, kunnes yleisrahasto on enintään sama kuin EKP:n pääoma.
- Jäljelle jäävä nettovoitto jaetaan EKP:n osakkaiden kesken suhteessa niiden maksamiin osuuksiin.

Tämän artiklan mukaisesti EKP:n neuvosto päätti 21.3.2002 siirtää 364 miljoonaa euroa

yleisrahastoon. Voitosta jäljelle jäävä määrä jaetaan euroalueen kansallisten keskuspankkien kanssa suhteessa niiden maksamiin pääomaosuuksiin.

Euroalueen ulkopuolisten EU-maiden kansallisilla keskuspankeilla ei ole oikeutta saada osuutta jakokelpoisesta voitosta.

	2001 €	2000 €
Tilikauden voitto	1 821 819 922	1 990 121 750
Siirretään yleisrahastoon	(364 363 984)	(398 024 350)
Jakokelpoinen voitto	1 457 455 938	1 592 097 400
Jaetaan kansallisille keskuspankeille	(1 457 455 938)	(1 592 097 400)
Yhteensä	0	0